

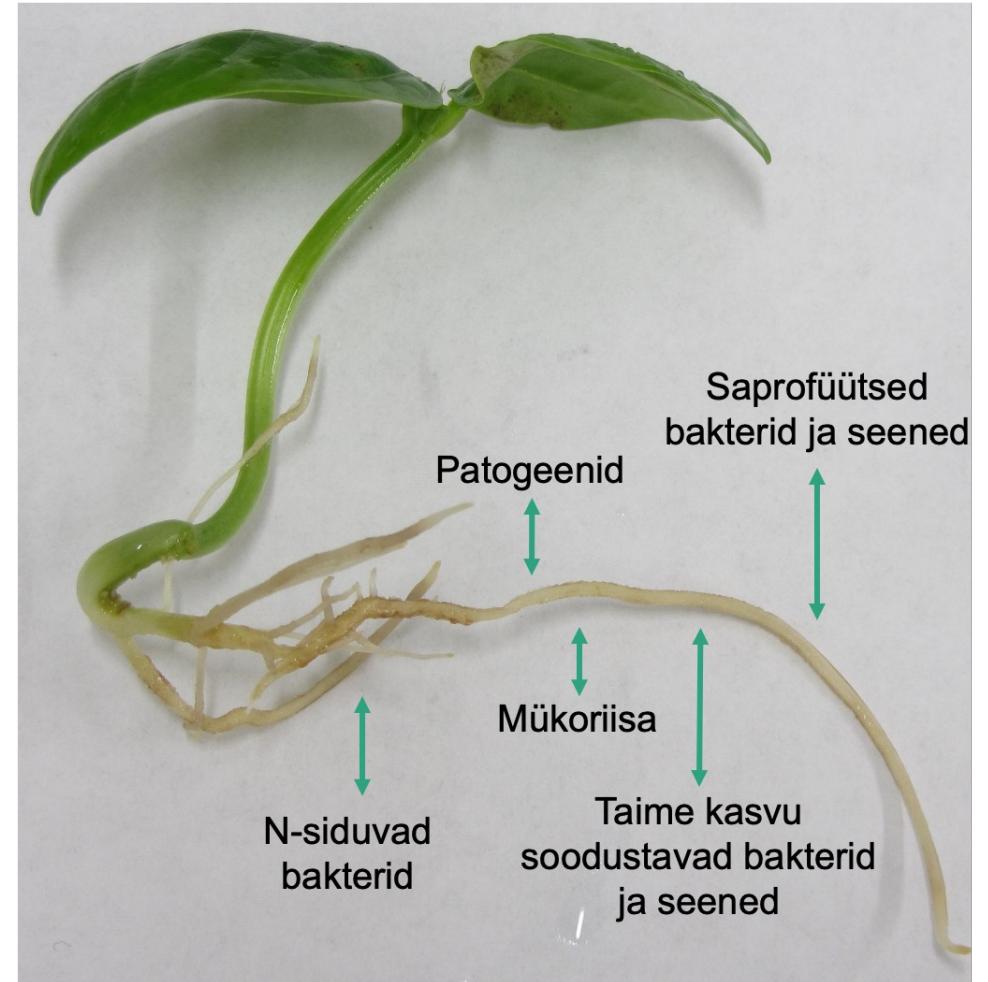
Väetamise, põllukultuuri ning sordi mõju taimejuurte seente kooslusele

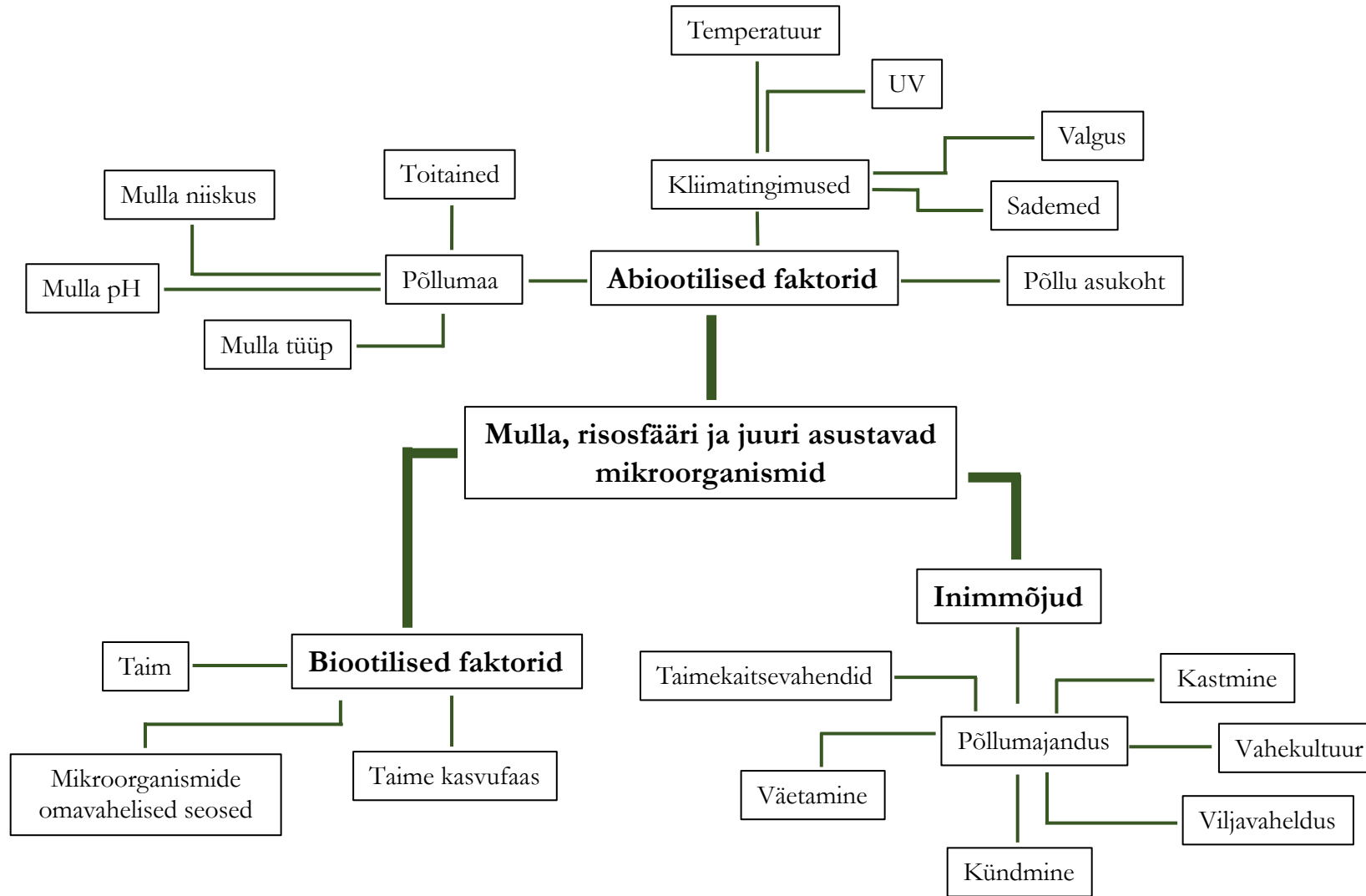
Liina Soonvald

Tartu 2023

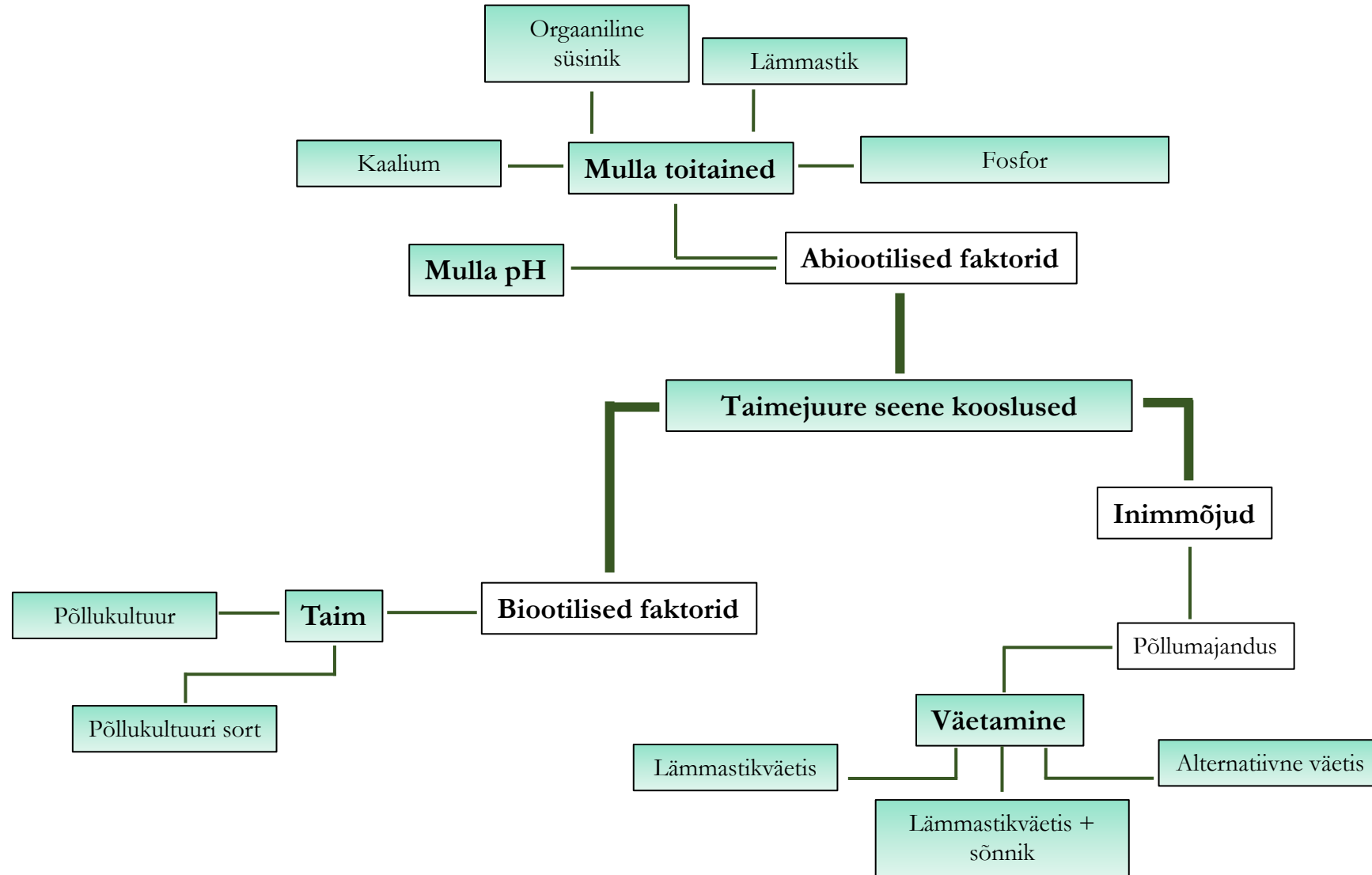
- Muld on elupaigaks tohutule hulgale mikroorganismidele.
- Paljud neist mikroorganismidest on pidevas vastastikmõjus taimedega.
- Põllumajandustaimedega seotud mikrobiomi parem mõistmine võib aidata kaasa jätkusuutlikumale põllumajandusele.

Sissejuhatus

Ettekandes uuritavad mõjutegurid

Uurimistöö eesmärgid

---

1. Määrata mulla omaduste mõju taimejuure seente kooslustele.

2. Taimejuure seente koosluse iseloomustus:

- Kuidas mõjutavad taimejuure seene kooslusi mineraalne väetis, orgaanika lisamine mineraalsele väetisele ning alternatiivne orgaaniline väetis, mis koosneb kompostist ja tootmisjääkidest?

- Kuidas mõjutab taimejuure seene kooslusi põllukultuur? Uuritavateks põllukultuurideks olid kartul, nisu ja oder.

- Kuidas mõjutab taimejuure seene kooslusi põllukultuuri sorti? Uuriti kahtekümmend ühte kartuli sorti.

Uuring 2014a, 2016

Uuring 2016

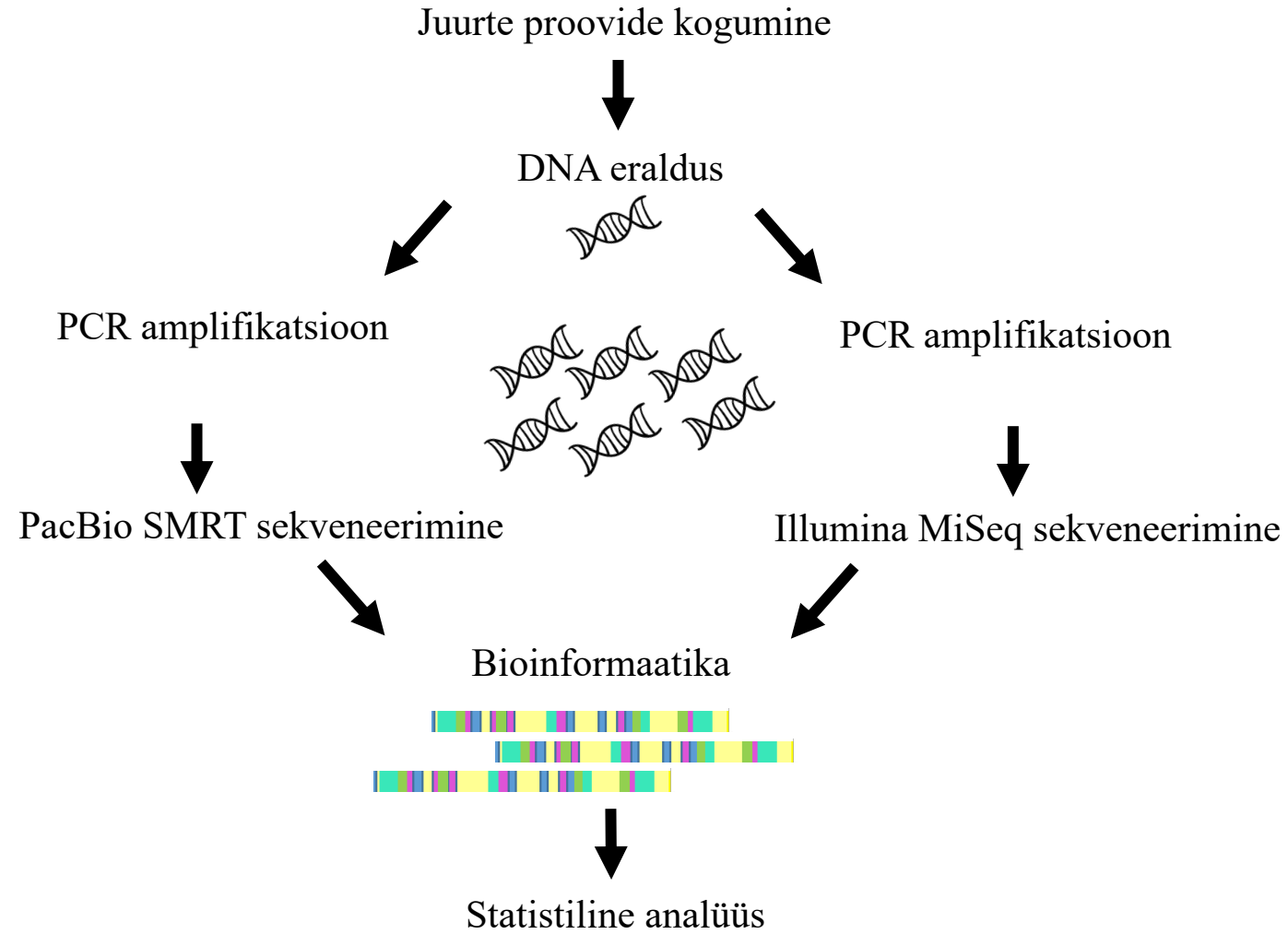
Uuring 2014b

Katsepõllud

Reola katsepõld (2014b)

Tulemused

Mulla keemiliste muutujate mõju juure seenekooslusele

- Mulla keemilistest omadustest oli pH peamine seenekoosluste mõjutaja.

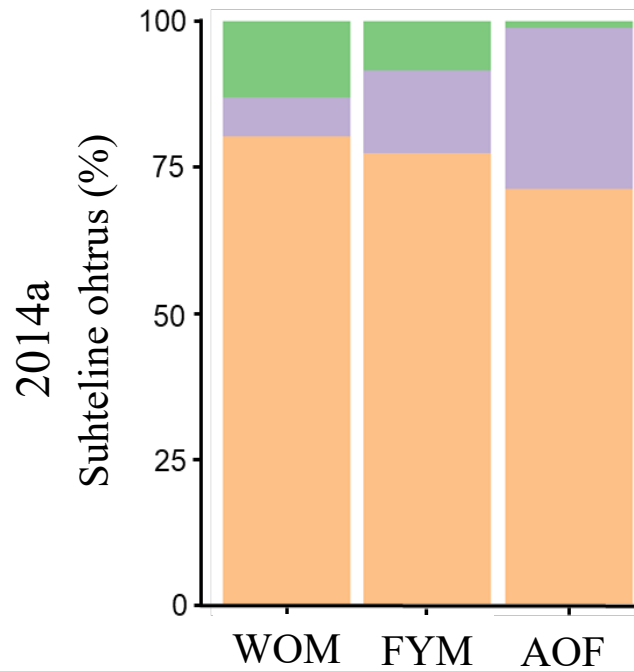
Katse läbiviimise aeg	Kogu seenekooslus		Patogeenid		Arbuskulaar mükoriised seened	
	Keskkonnategur	%	Keskkonnategur	%	Keskkonnategur	%
2014a	pH	9.6	N _{tot}	6.2	pH	10.3
2016	pH ja C _{org}	11.3	N _{tot} ja pH	11.0	P _{available}	3.7

Tulemused

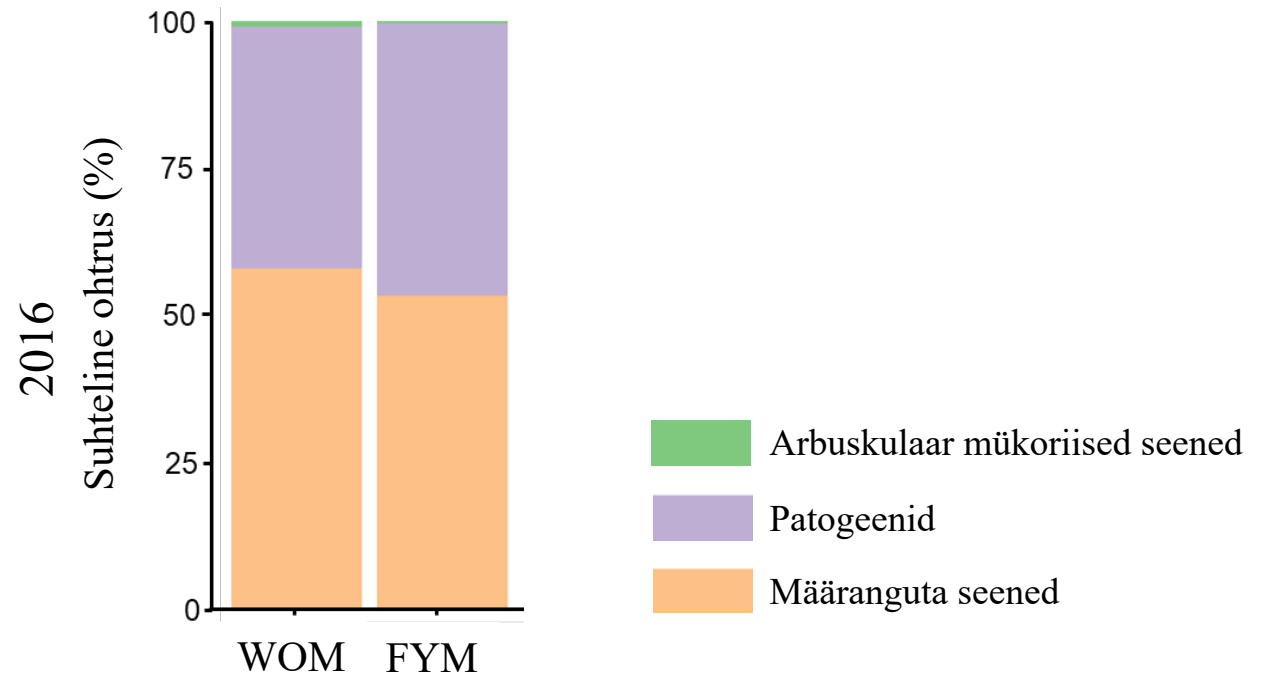
Väetamise mõju juurte seenekooslusele

- Enamik järjestusi jäi klassifitseerimata.

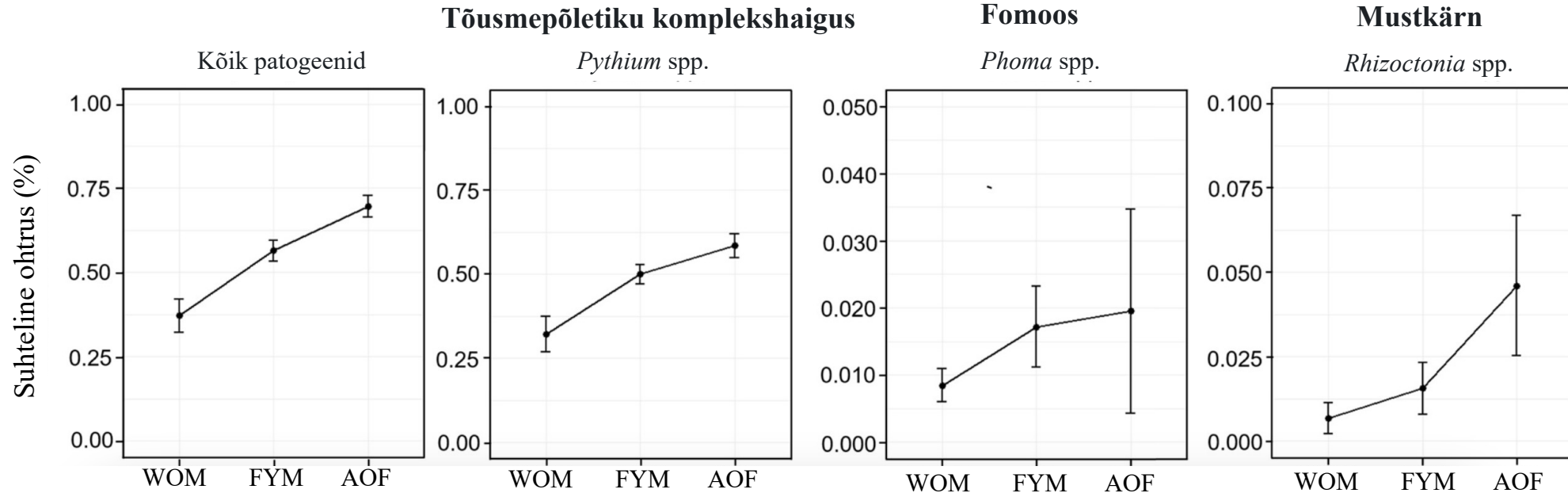

- II uuringus moodustasid mõlemas töötluses patogeenid peaaegu poole tuvastatud järjestustest.

Tulemused

Väetamise mõju juurte seenekooslusele (2014a. aasta proovidest määratud ohtramad patogeenid)

Phoma spp. sümptomid mugulal. Foto: Mati Koppel

Rhizoctonia solani sümptomid mugulal.
Foto: Kaire Loit

Rhizoctonia solani poolt tekitatud haavandid kartuli varrel. Foto: Britt Puidet

Tulemused

Väetamise mõju juurte seenekooslusele (2016. aasta proovidest määratud kõige ohtramad liigid)

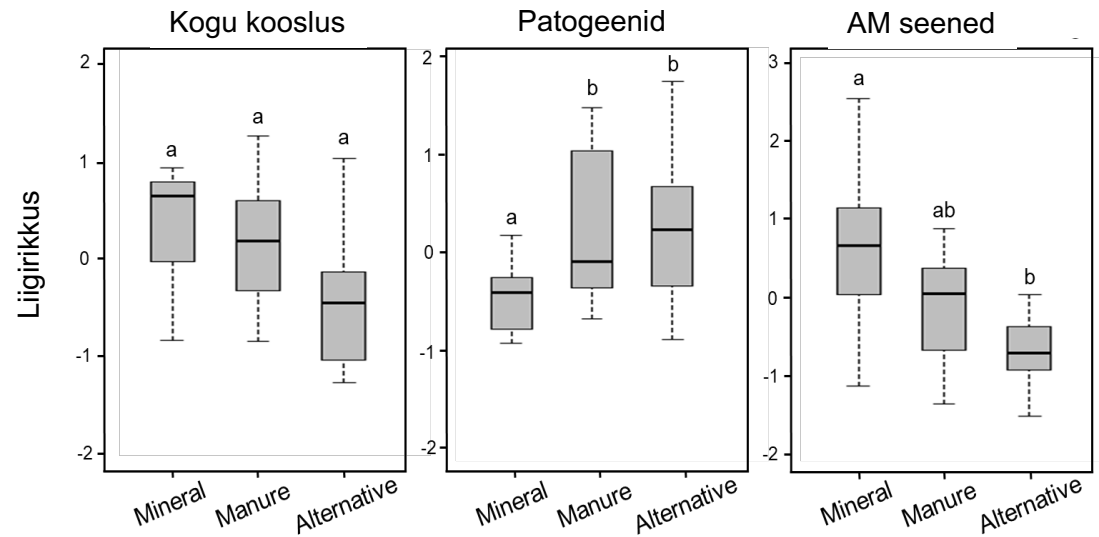
WOM				FYM				
	OTU	Taxonomy	Trophic Mode	%	OTU	Taxonomy	Trophic Mode	%
1	Otu0536	unidentified	unassigned	11.0	Otu1303	<i>Gaeumannomyces</i> sp.	pathogen	11.9
2	Otu0930	<i>Rhizoctonia</i> sp.	pathogen	6.9	Otu0164	unidentified	unassigned	7.3
3	Otu1303	<i>Gaeumannomyces</i> sp.	pathogen	6.6	Otu0930	<i>Rhizoctonia</i> sp.	pathogen	5.8
4	Otu2329	<i>Phoma</i> sp.	pathogen	4.9	Otu0536	unidentified	unassigned	5.0
5	Otu2602	<i>Microdochium bolleyi</i>	pathogen	4.7	Otu2467	Magnaporthaceae sp.	pathogen	4.8
6	Otu3648	Sordariomycetes sp.	unassigned	3,7	Otu2329	<i>Phoma</i> sp.	pathogen	3.9
7	Otu0164	unidentified	unassigned	3,5	Otu2602	<i>Microdochium bolleyi</i>	pathogen	3.5
8	Otu2467	Magnaporthaceae sp.	pathogen	3.5	Otu1760	Bolbitiaceae sp.	saprotroph	3.3
9	Otu0522	Fungi sp.	unassigned	3.0	Otu3648	Sordariomycetes sp.	unassigned	2.9
10	Otu0364	<i>Thanatephorus cucumeris</i>	pathogen	2.9	Otu3413	<i>Cladosporium herbarum</i>	pathogen	2.6

Tulemused

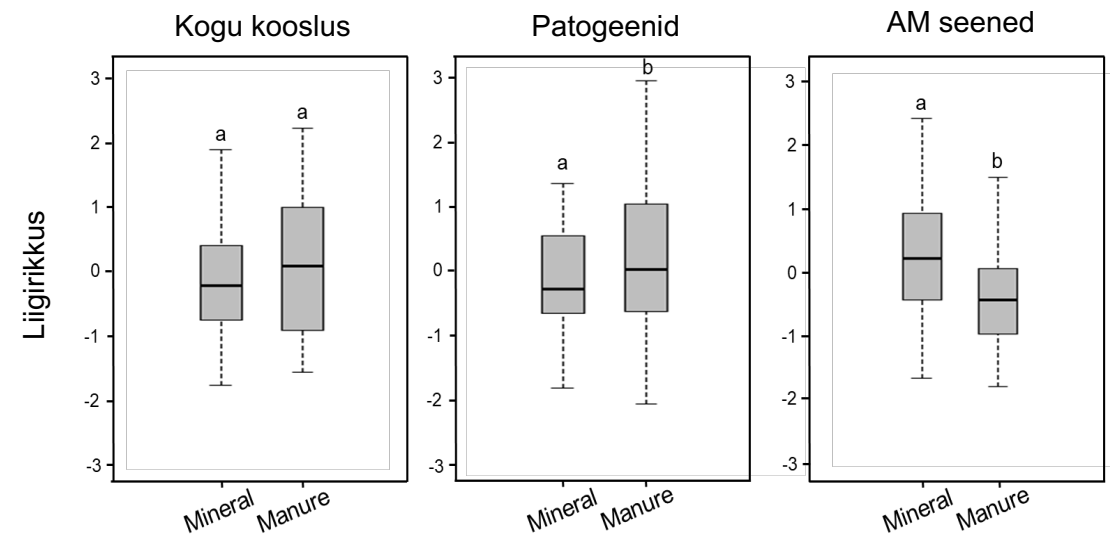
Väetamise mõju juurte seenekooslusele

- Väetamine ei mõjutanud üleüldist seente liigirikkust.
- Patogeenide liigirikkus tõusis sõnnikuga rikastatud ja alternatiivväetiste tötlustes.
- Arbuskulaar mükoriisete seente liigirikkus oli suurim lämmastikväetise tötluses.

2014a aasta uuring

2016 aasta uuring

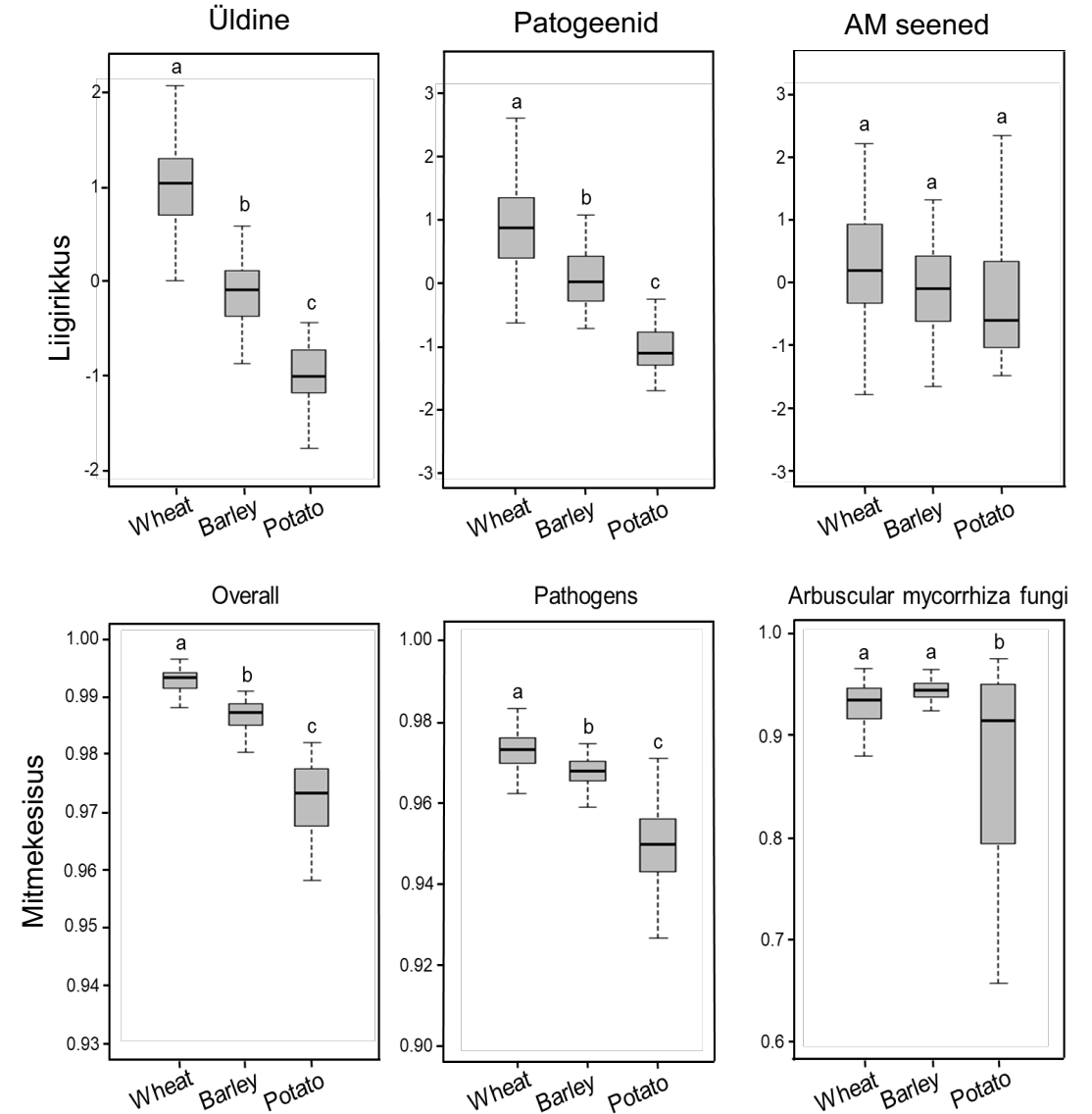

Oder				Kartul				Nisu				
OTU	Taksonoomia	Funktsionaalne rühm	%	OTU	Taksonoomia	Funktsionaalne rühm	%	OTU	Taksonoomia	Funktsionaalne rühm	%	
1	Otu1303	<i>Gaeumannomyces</i> sp.	Pathogen	21.9	Otu0536	Unidentified	Unassigned	26.8	Otu2329	<i>Phoma</i> sp.	Pathogen	7.1
2	Otu0164	Unidentified	Unassigned	12.9	Otu0930	<i>Rhizoctonia</i> sp.	Pathogen/ Saprotroph	21.4	Otu1760	Bolbitaceae sp.	Saprotroph	5.7
3	Otu2467	Magnaporthaceae sp.	Pathogen	9.6	Otu3047	<i>Colletotrichum coccodes</i>	Pathogen	6.2	Otu2602	<i>Microdochium bolleyi</i>	Pathogen	5.4
4	Otu2602	<i>Microdochium bolleyi</i>	Pathogen	5.2	Otu0364	<i>Thanatephorus cucumeris</i>	Pathogen/ Saprotroph	4.7	Otu3413	<i>Cladosporium herbarum</i>	Pathogen/ Endophyte	5.1
5	Otu3648	Sordariomycetes sp.	Unassigned	4.5	Otu2704	Fungi sp.	Unassigned	4.4	Otu3648	Sordariomycetes sp.	Unassigned	4.6

Tulemused

Põllukultuuri mõju juurte seenekooslusele

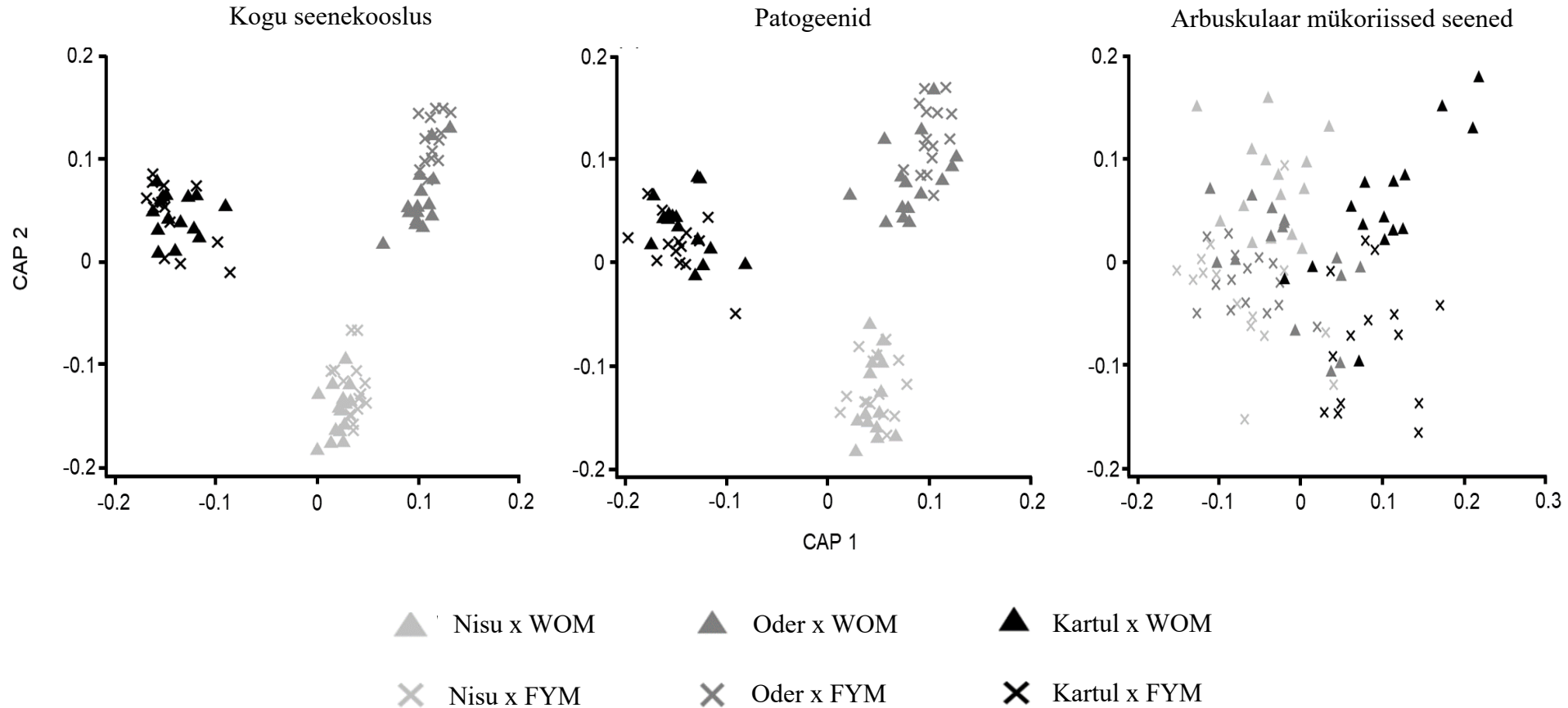
- Liigirikkus ja mitmekesisus oli suurim nisu juurtes ning madalaim kartulijuurtes.
- Patogeenide liigirikkus järgis sama mustrit mis üldine liigirikkus.
- Põllukultuuril oli väike mõju arbuskulaar mükoriissete seente liigirikkusele.

Tulemused

Põllukultuuri mõju juurte seenekooslusele

- Seente üldine ja patogeenide liigiline koosseis erines põllukultuuride vahel.
- Põllukultuuril oli arbuskulaar mükoriissete nõrk mõju seente liigilisele koosseisule.

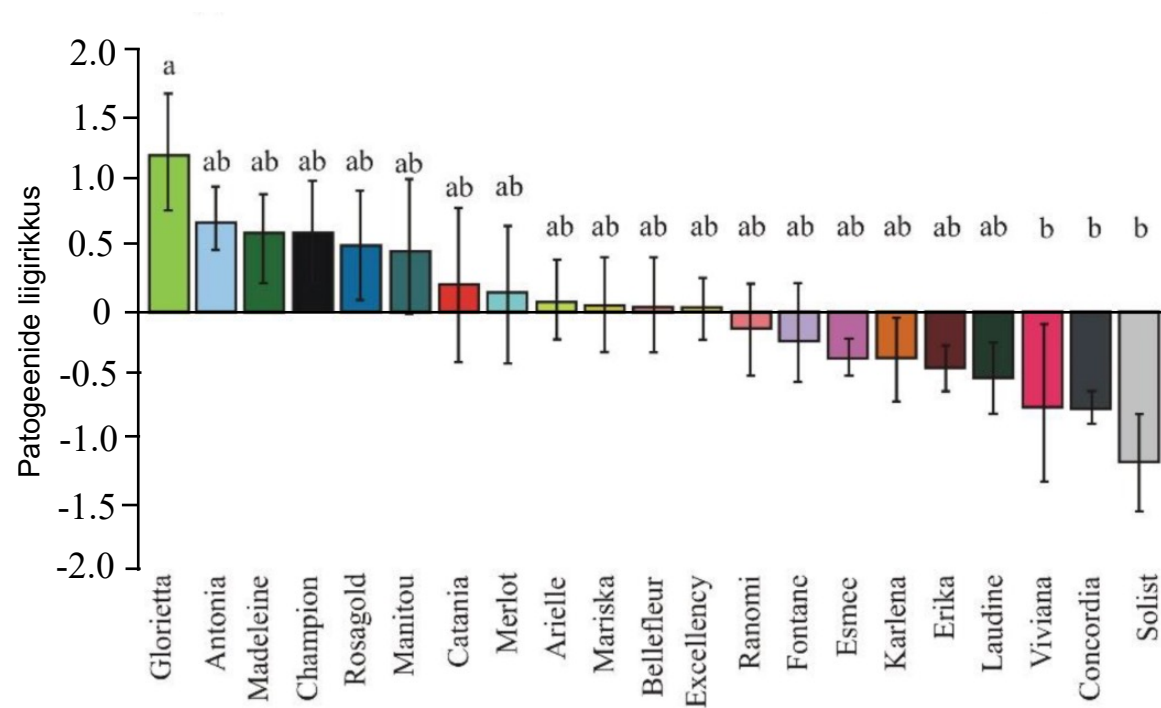
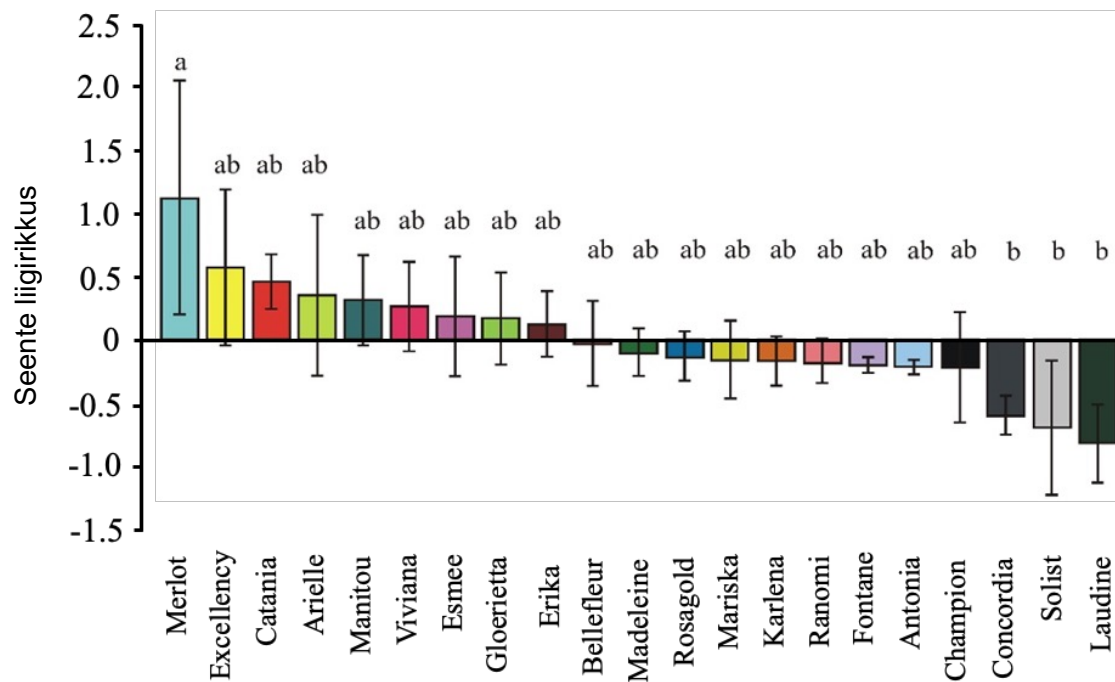

Tulemused

Kartulisordi mõju juure seenekooslusele

- Kartulisort mõjutas nii seente üldist kui ka patogeenide liigirikkust.

Tänuõnad

Uurimistöö valmimisele aitasid kaasa:

- Prof. Marika Mänd, Prof. Alar Astover ning Prof. Leho Tedersoo
- Taimetervise Õppetool, Eesti Maaülikool

Rahastusallikad: IUT36-2 (Haridus- ja Teadusministeerium), PUT1399, PRG632 (Eesti Teadusagentuur), P170060PKML, 8P160194PKML (Eesti Maaülikool).